

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131. 151 .17

Olsztyn, dnia 24 maja 2017 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016, poz. 446 z późn. zm.), stwierdzam nieważność § 2, § 3 i § 4 uchwały Nr XXI/197/2017 Rady Gminy Świątki z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek oraz zwolnienia z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w szkołach i przedszkolu.

UZASADNIENIE:

Rada Gminy na sesji w dniu 26 kwietnia 2017 r., powołując się na art. 42 ust. 6 i ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela, podjęła uchwałę, o której mowa we wstępie.

W § 2 uchwały Rada postanowiła, iż, organ prowadzący szkołę w ramach posiadanych środków finansowych może w uzasadnionych przypadkach zwolnić dyrektora szkoły od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin zajęć określonych w § 1, jeżeli warunki funkcjonowania szkoły spowodują znaczne zwiększenie zadań dyrektora.

Stosownie do art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela, organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

W świetle art. 91d powołanej ustawy, w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone, m.in. w art. 42 ust. 7 - wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;

Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, uprawniony jest do określenia zasad i rozmiaru obniżek godzin zajęć dyrektorom i wicedyrektorom szkół oraz nauczycielom pełniącemu inne stanowiska kierownicze w szkole, a także nauczycielom, którzy obowiązki kierownicze pełnią w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze lub zwalniania ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Treść § 2 uchwały powoduje, iż uprawnienia w tym zakresie przekazano innemu organowi, bez ustawowego upoważnienia. Co prawda, Rada w uchwale określiła warunek - "w

uzasadnionych przypadkach", wskazując, iż dotyczy to przypadków, gdy warunki funkcjonowania szkoły spowodują znaczne zwiększenie zadań dyrektora. Nie powoduje to jednak, iż możliwe jest przekazanie kompetencji innemu organowi, bez wyraźnego upoważnienia ustawowego. Z upoważnienia zawartego w powołanym przepisie wynika bowiem, iż to rada gminy decyduje w uchwale, czy możliwe jest zwolnienie od obowiązku prowadzenia zajęć i w jakich sytuacjach, w oparciu o kryteria określone w art. 42 ust. 6 powołanej wyżej ustawy - w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy. W treści kwestionowanego postanowienia, Rada wskazała, jako organ uprawniony do zwolnienia dyrektora szkoły od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin zajęć określonych w § 1 organ prowadzący, w tym przypadku należy przyjąć, iż mowa jest o Wójcie Gminy, który zobowiązany jest do wykonania postanowień uchwały, nie jest natomiast uprawniony do decydowania, co do zwolnienia. Ustawodawca nie przewidział bowiem możliwości przeniesienia przez radę gminy jej kompetencji do udzielania tych zwolnień (tzw. subdelegacji), na wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta).

Powyższe znajduje oparcie w stanowisku judykatury, m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r. sygn. akt: IV SA/Wr 671/11, który przyjął, iż: "Skoro ustawodawca upoważnił Radę do zmniejszenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć podmiotom wskazanym w art. 42 ust. 6 ustawy z 1982 r. - Karta Nauczyciela, Rada nie jest władna do przekazywania kompetencji w tym zakresie innym podmiotom, w tym organowi wykonawczemu. Odmienne działanie Rady w tym zakresie narusza normę kompetencyjną upoważniającą do podjęcia kwestionowanej uchwały oraz wskazany art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela".

W związku z tym, iż postanowienia § 3 uchwały odnoszą się do treści kwestionowanego § 2 uchwały zaistniała konieczność zastosowania środka nadzoru przewidzianego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym także i wobec powyższego przepisu.

W § 4 uchwały Rada postanowiła, iż nauczycielom, którym powierzono wymienione stanowisko kierownicze, organ prowadzący może przydzielić godziny ponadwymiarowe w wymiarze nieprzekraczającym $\frac{1}{2}$ obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin, jeżeli z planu nauczania wynika potrzeba przydzielenia tych godzin.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel może być obowiązany do

odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

Powyższy przepis ani art. 42 ust. 7 ww. ustawy nie zawierają w swojej treści delegacji dla rady do określania liczby godzin ponadwymiarowych, które mogą realizować nauczyciele, którym powierzono stanowiska kierownicze. Jak już wyżej wskazano, norma zawarta w art. 42 ust. 7 ustawy, uprawnia organ prowadzący szkołę lub placówkę do określenia wyszczególnionych w tym przepisie zasad oraz wymiaru godzin zajęć nauczycieli określonych w nim szkół bądź wykonujących pracę specjalistów. Z jej treści nie da się wywieść delegacji do określenia maksymalnego wymiaru godzin nadliczbowych, które mogą być realizowane przez nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze. Kwestie związane z wykonywaniem przez nauczycieli pracy w godzinach ponadwymiarowych uregulował, jak wynika z ww. art. 35 ustawy Karta Nauczyciela sam ustawodawca. Zostało to unormowane kategorycznie, w sposób uniemożliwiający wprowadzanie jakichkolwiek modyfikacji przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, co powoduje, iż wprowadzona regulacja przez Radę Gminy została bez podstawy prawnej. Na marginesie należy dodać, iż fakt, że nauczycielowi została powierzona funkcja kierownicza, nie wpływa na jego status nauczyciela, nadal pozostaje on nauczycielem.

Należy podkreślić jednocześnie, iż tego typu działanie Rady Gminy Świątki narusza zasadę legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, a także art. 94 Konstytucji RP, w oparciu o który organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

- Przewodniczący Rady Gminy Świątki
- Wójt Gminy

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski